

ARTISBUSINESS

(/)

KULTURÁLIS ÉLET ([HTTPS://WWW.ARTISBUSINESS.HU/HU/HIREINK/KULTURALIS-ELET/](https://www.artisbusiness.hu/hu/hireink/kulturalis-elet/))

BY HORVÁTH VIKTÓRIA 2023. JUN 24.

„A zeneszerzés szerintem nem is csupán egy, hanem két főállás”

– Interjú Oláh Patrik zeneszerzővel, a Főváros és a BFZ pályázatának győztesével

Oláh Patrik Junior Prima és Neszlényi Andor-díjas zeneszerzővel a Budapest születésének százötvenedik évfordulójára kiírt zeneszerző-pályázaton elért győzelméről, karrierterveiről, popularitásról és roma identitásról beszélgettünk.

Oláh Patrik (fotó: Oravecz Géza)

(https://www.artisbusiness.hu/uploads/images_2023/1676/olahpatrik-oraveczgeza.jpg)

Ön nyerte a Budapesti Fesztiválzenekar (BFZ) és Budapest Főváros Önkormányzata közös zeneszerző-pályázatát; *Fusion* című művét, Budapest nyitányát 2023. szeptember 2-án mutatja be a BFZ a Hősök terén. Mit jelent egy negyed évszázados fiatalembernek egy százötven éves fővárost így köszönteni?

Ha jól számolom, hatszor annyi éves, mint én, de ebbe még nem gondoltam bele. (Nevet.) Ebben nekem az a legfontosabb és a legmeggrázóbb, hogy az én darabomat az 1923-as ugyanilyen ünnepségre íródott művekkel, pontosabban Bartók Béla *Táncszvitjével*, Kodály Zoltán *Psalmus Hungaricusával* és Dohnányi Ernő *Ünnepi nyitányával* együtt emlegetik. Ez nagy dolog számomra, olyan, mintha egy focistát Cristiano Ronaldóhoz hasonlítanának. Felfoghatatlan ezt ilyen fiatalon elérni.

Forrás: Oláh Patrik Facebook-oldala

(https://www.artisbusiness.hu/uploads/images_2023/1676/oklevel_olah_patrik.jpg)

A verseny második és harmadik helyezettje is idősebb önnél. Mintha ez is beleillene abba a sorba, miszerint önnel nagyon fiatalon történnek meg olyan életesemények, amelyekről azt gondolta, csak később jönnek el.

Igen. Egy zeneszerző életében ilyen egyszer lehetséges. Most százötven éves évfordulója van a fővárosnak, legközelebb akkor lesz majd jubileum, amikor hetvenöt éves leszek.

A jubileumokról jut eszembe: most, 2023-ban zajlik a *Budapest 150* rendezvénysorozat, tavaly a szülőhelye, Salgótarján várossá nyilvánításának századik évfordulója kapcsán kérték fel egy húszperces zenekari darab komponálására. Jövőre keres egy várost, ami a kétszázadik születésnapját ünnepli?

Most nem tudnám pontosan megmondani, melyik város alakult 1824-ben. *(Nevet.)* Az a salgótarjáni darab végül nem valósult meg, mert érdekellentétek jöttek létre a pályázat során. Elkezdtem dolgozni rajta, majd közölték, hogy nem lesz rá pénz, és mondták: nagyon örülnének, ha megcsinálnám ingyen. Erre én azt mondtam, hogy majd, ha valaki más is teljesen ingyen dolgozik három hónapot, akkor én is. Egyszerűen nem lehet megtenni, hogy három hónapig ingyen dolgozzak valamin, nem lehet addig koplalni.

Ebből a szempontból kedvező, hogy ez a győzelem kétmillió forintos pénzjutalmat is hozott önnek. Mire fogja fordítani ezt az összeget?

Szeretnék szeptembertől Hamburgban tanulni egy fél évet, Erasmussal, úgyhogy ennek a pénznek a nagy részére ott lesz szükségem.

Oláh Patrik Gergő különleges szerzői estje

A zeneszerzés nem tűnik túl jövedelmező foglalkozásnak. Valóban így van?

Mindenekelőtt le kell szögezнем: anyagilag közel sem térül meg, amennyi munkát bele kell fektetni a zeneszerzésbe, maximum sikerben jelentkezik. Zeneszerzésből megélni megoldhatatlan feladat, szinte lehetetlen, főleg fiatalon, mert mindenki mindent ingyen akar. A szabadúszás egyik hátránya is az, hogy lehet, két hónapig minden napra van egy koncert, de utána előfordul, hogy két hónapig nincs semmi. És ugyanez a helyzet a zeneszerzéssel: lehet, hogy van tíz felkérés egy hónapra, amiből többet vissza is kell mondani, de utána fél évig nincs semmilyen megkeresés.

Vagy jön egy Covid-járvány, és másfél évig azért nincs semmi.

Igen. A Covid idején is be volt tervezve egy–másfél évre előre, hogy mit kell megírnom, és egytől egyig mindet lemondták. Egyedül a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus valósult meg később, pótlással, ahol a lovári nyelvű *Le Devleske (Az Istennek)* című misémet bemutatták.

És milyen megoldást talált arra, hogy biztosítsa a megélhetését? Növesztett néhány új egzisztenciális lábat, amiből keletkezik bevétele, vagy félreteszi azt, ami van, arra az időre, amikor nincs? Esetleg valaki támogatja?

Valahogy mindig meg kell oldani a megélhetést; a legnagyobbak is szűkölködtek, sajnós. Kapok a családtól támogatást, továbbá a haknik, felkérések és a magántanítás mindig megoldják a problémákat. Évekkel ezelőtt alapítottam egy céget, és próbálkoztam azzal dolgozni a biztosításszakmában. Nagyon jól kerestem vele, csak aztán rájöttem, hogy ez nem nekem való.

Fotó: Oravecz Géza

(https://www.artisbusiness.hu/uploads/images_2023/1676/olahpatrik-oraveczgeza2.jpg)

Úgy képelem, nehéz a kettőt, a kreatív zeneszerzést és a száraz, számokkal való foglalkozást együtt művelni.

Igen, és rengeteg időt elvesz. Az is egy főállású munka. És a zeneszerzés, az nem is egy, hanem két főállás szerintem.

A budapesti fesztiválzenekaros pályázatának címe *Fusion*, amit értünk: fúzió, vagyis utalás a városegyesítésre, de mit szimbolizál a törtfehér jelentésű „off-white” jelige, amit a pályaműhöz választott?

Az volt a sztori, hogy gyorsan meg kellett adni egy jeligét, és nem tudtam mit kitalálni. Ez jött először. Pont egy Off-White márkájú pulóver volt rajtam, és gondoltam, ez jó lesz. Azért azt gyorsan megnéztem, nem jelent-e valami olyat, ami kellemetlen lenne. A jeligeválasztás egyébként nagyon nehéz feladat, mert a jelige egy picit mindenképpen befolyásolja a zsűrit.

Azt hittem volna, hogy az „off-white” utalás a kissé megsárgult, fekete-fehér, a főváros múlt századi életét bemutató fényképekre.

Lehetett volna, de nem. Az egyik barátom azt gondolta, hogy az „off-white”-tal jelenítettem meg azt, hogy félcigány vagyok. De nem volt bennem ilyen szándék. *(Nevet.)*

Oláh Patrik Gergő - Jó palócok

Az autentikus cigányzene szinte minden művében megjelenik. Ez ösztönös vagy egyfajta kultúrmisszió?

Is-is. Azt hiszem, egy zeneszerzőnek az lehet a missziója, ami ösztönös nála. Úgy érzem, csak olyan módon lehet belefoglalni a cigányzenét a klasszikus zenébe, ami önazonos a szerzővel, és én ezzel tudok azonosulni. Emellett pedig az is indokolja a választásomat, hogy a huszadik században nem nagyon foglalkoztak a cigányzenével komolyzenei körökben.

Úgy vélem, ez nem könnyű út. Egyrészt a befogadó közeget tekintve, másrészt azért, mert az újítóknak mindig nehezebb szerep jut.

Azt gondolom, a cigányzenének nem Magyarországon van az igazi helye, mert a fogadtatása nem kedvező. Németországban például nagyon szeretik ezt, és kuriózumként tekintenek rá. Nálunk sajnos sokan pejoratívan tekintenek a cigányságra. Persze nem mindenki, és azt is el kell mondanom, hogy sokszor teljesen jogosan gondolnak rosszat egy adott egyénről. Rajtam például nem sokan látják, hogy cigány vagyok. Viszont amikor kimondom a nevemet, onnantól kezdve érzem a különbséget.

Volt hátránya a származásából a magánéletben, illetve a zenei pályán?

Zenészként nem, de iskolai körülmények között rengeteg. Mondom ezt úgy, hogy rajtam nem is látszik, hogy cigány vagyok. Hát még mennyi hátránya származhat ebből azoknak, akik nem is művészberek és akiken látszódik! A hatosztályos gimnáziumban, ahova jártam, én voltam egyedül cigány, az iskolában is összesen hárman voltunk cigányok, és ott érezhető volt a hátrány.

Fotó: Kalló Péter

(https://www.artisbusiness.hu/uploads/images_2023/1676/olahpatrik1-kallopeter.jpg)

Roma zenészként nehezebb az önmenedzselés?

Itt, Magyarországon mindenképpen sokkal nehezebb. Arra számítok, hogy talán külföldön könnyebb lesz. A napokban például előadták a misémet Németországban, aminek a műsorra tűzését Magyarországon nem lehet elérni. Lassan már két éve mutattuk be, és azóta nem csendült fel itthon. Az egyik ismerősöm kiküldte Németországba, és azonnal előadták. Valószínűleg az az oka, hogy a koncertszervezőknek nehéz beleállniuk ebbe. Félnék attól, hogy milyen lesz a fogadtatása, mert sokan nem szeretik a romákat. Remélem, ez majd változik, mert egy koncertteremben szívesen meghallgatnám – a Szent István Bazilikában a darab felét tönkrevágta az akusztika. Így is hatásos volt, ami meglepő volt számomra, viszont a mélységei nem jöttek felszínre, azt érzem.

Úgy kell elképzelni, hogy házal ezzel a darabbal és próbálja kijárni a műsorra tűzését? Vagy van menedzsere, aki segíti ebben?

Sajnos nincs menedzserem, pedig érzem, hogy jó lenne. Korábban próbáltam menedzsereket keresni, de nem nagyon fogadtak. Könnyebbséget jelentene például, ha valaki megbeszélne helyettem, hogy egy darabot mennyiért vállalok el. Akkor nem nekem kell azon törni a fejemet, hogy vajon túl sokat mondok-e vagy túl keveset. Aktuális tapasztalatom is van erről.

Németországban kérdezték, hogy mennyiért írom át a misét. Magyarországon ez úgy szokott történni, hogy ingyen kell áthangszerelni, és örülni kell annak, ha egyáltalán eljuttatják. Azt mondtam, hogy Magyarországon elkérnék érte egy nagyon jelképes összeget, de mivel euróról van szó, legyen a duplája. Még így is kinevettek, hogy milyen alacsony árat mondtam, hozzátéve, hogy az összeg négyszerese alatt ne vállaljak semmit Németországban.

Fotó: Kondella Misi Photography

(https://www.artisbusiness.hu/uploads/images_2023/1676/olahpatrik-kondellamihaly.jpg)

A cigányzene és a komolyzene közelítésével a társadalmi különbségek csökkentését is szolgálni kívánja?

Igen, mindenképpen. Alapvetően a misének is az volt a jelmondata, hogy származástól és vallástól függetlenül egyek vagyunk.

Milyen szép lenne, ha így lenne.

Ha így lenne. Igen. Most még elsősorban a cigányzene beemelése a fontos számomra, és ezzel a figyelem felhívása a cigányságra. Aztán, hogyha ez már megvan, tíz-húsz év vagy ki tudja, hány év múlva, az lenne a következő terv, hogy mindenkit megjelenítsek ily módon a művészetemben, és ezzel hirdessem azt, hogy tényleg egyek vagyunk.

A sikeres hazai roma előadók inspirálják?

Mindenki inspirál, aki elért valamit, sőt még azok is inspirálnak, akik nem értek el semmit. (Nevet.) Mindenből próbálom megragadni a tanulságot. De például Roby Lakatos, Snétberger Ferenc, Rácz Aladár és Cziffra György nagyon inspirál. Ők komoly karriert futottak be, és valami ilyesmit szeretnék én is.

Fotó: Kalló Péter

(https://www.artisbusiness.hu/uploads/images_2023/1676/olahpatrik-kallopeter.jpg)

A lovári nyelvű misével kapcsolatban nyilatkozta: arra törekedett, hogy a szó legnemesebb értelmében populáris legyen. Néhány évvel ezelőtt a Sziget Nagyszínpadán hetvenezer ember előtt játszhatta a saját művét. Mennyire fontos önnek a népszerűség?

Sajnos nagyon fontos, most már egyre inkább. A klasszikus zenészeknek is jelen kell lenniük a különböző médiaplatformokon, mint a Facebook, az Instagram, a TikTok. Aki nincsen fent a Facebookon, és nincs megosztva minden egyes sikere, az szinte nem is létezik. Úgyhogy ez nagyon fontos. A siker és a népszerűség is lényeges számomra. Régen, középiskolás koromban sokkal jobban vágytam rá, most már úgy érzem, közel vagyok ahhoz, hogy a népszerűségi létra legalacsonyabb fokát elérjem, de innen csak felfelé vezet az út, és ki tudja, hol a vége.

Mi jelentené az abszolút sikert?

Nyugaton befutni. Az, hogy világhírű legyek.

Fotó: Kondella Misi Photography

(https://www.artisbusiness.hu/uploads/images_2023/1676/olahpatrik-kondellamihaly1.jpg)

Ha letelik az erasmusos fél éve külföldön, az a hosszú távú terve, hogy kint marad és ott épít karriert?

Elsősorban fél évet szeretnék ott lenni, ha összejön. Utána muszáj visszajönnöm fél évre, mert a doktori képzés negyedik szemeszterében van egy komplex záróvizsga, és sok az intéznivaló is. Viszont utána szeretnék Berlinbe menni. Ahogy számolgom a tanórákat meg a kurzusokat, meg lehet oldani, hogy ott is elvégezzek egy egyetemet, közben pedig itt csináljam a doktorit. A magyar mentalitás általában elküldi a legjobbakat az országból. Mert nincs az a fogadtatás, aminek lennie kellene. Bartók Béla is azt érezte, hogy neki nem az az élete, hogy itt harcoljon a magyar néppel, és elmagyarázza nekik, hogy nagyon jó, amit ír, és sokan nem is szerették. Kiment Amerikába, és világhírű lett. Ligeti György ugyanúgy elment, '56-ban. Addig egy összhangzattantanár volt a Zeneakadémián, ha jól tudom. Amikor kiment Nyugatra, nem sokra rá világhírű lett. Ez így működik, sajnos, nincsen más recept. Innen szerintem nem lehet világhírűvé válni.

Nagyon tetszett, amit egy interjúban mondott: fél évszázadonként egy magyar zeneszerzőnek van lehetősége világhírűvé válni, és Bartók Béla, Ligeti György után most, úgy tűnik, újra adott a lehetőség. Viszont innen világhírűvé válni, az valószínűleg nem ötven évente van.

Az is lehet, hogy ezer évente van, ha egyáltalán.

Mindig nagyon szerényen nyilatkozik a saját eredményeiről, noha kevesen mondhatják el magukról huszonöt éves korukra mindazt, amit ön. A Junior Prima díj, a Neszlényi Andor-díj, illetve számos hazai és nemzetközi győzelme mind-mind a sikerességét igazolja.

A Junior Prima díj az első nagy olyan visszajelzés, ami nem versenyeredmény, amit nem pályázaton nyertem, hanem amit az eddigi munkásságomra adtak. Visszacsatolás arról, hogy jó az az út, amin haladok.

Nyilatkozta, hogy folyamatosan dallamok, zajok járnak a fejében, zeneműveket ír fejben. Mi a módszere ezek elraktározására mindaddig, amíg lehetősége nyílik a feljegyzésre?

Ha van nálam füzet, akkor leírom, hogyha azt érzem, az egy jó ötlet. De azt szoktam mondani, hogy aminek meg kell maradnia, az meg is marad az agyban. Ha pedig nem marad meg, akkor az azt jelenti, van annál jobb megoldás, és azt kell megtalálni.

A *Fusion* bemutatója előtt, a nyári időszakban láthatja-hallhatja valahol a közönség?

Július 29-én a Művészetek Völgyében fogok fellépni. Egy némafilmhez írtunk zenét két jó barátommal, Hodován Milán filmzeneszerzővel és a csellista Friderikusz Péterrel. Július 23-a és augusztus 1-je között egyébként Prágában lennék egy versenyen. Ez úgy fog megvalósulni, hogy néhány nap alatt kint lemegy a versenyprogram, akkor erre a fellépésre hazajövök, majd másnap visszamegyek a díjkiosztóra.

Azt már tudjuk, hogy egy ajánlkozó menedzsert tárt karokkal fogadna. Szponzori megkeresésre nyitott lenne?

Igen, egyszer volt is már olyan fellépésem Salgótarjánban, aminek a költségeit helyi cégek adták össze. Jó lenne ezt a vonalat erősíteni.

Akkor javaslom, hogy a győztes darab jeligéje apropóján keresse meg az Off-White pulcsit gyártó céget.

(Nevet.) Nem is rossz ötlet. Köszönöm.

Cikkeink írásához az Alrite beszédfelismerő (<https://alrite.io/ai/>) (speech-to-text) megoldást alkalmazzuk.

Nyitókép: Oláh Patrik (fotó: Oravecz Géza)

Megosztás 446

Követem 10 E

Szenvedélyesen szeretjük a kultúrát, a művészeteket és a stratégiai gondolkodást. Ez ingyen van. A lapkiadás és az online magazin működtetése azonban pénzbe kerül. Kérjük, ha teheti, támogassa az Art is Business hiánypótló munkáját!

Támogassa a kezdeményezésünket, legyen Ön is mecénás! →(<https://www.artisbusiness.hu/hu/tamogatas/>)

(<https://www.artisbusiness.hu/hu/hireink/lavina-szabadsag-es-keseredes-humor-az-art-is-business-e-heti-kulturalis-ajanloja-2422/>)